

ÚJ KLÍMA- TÖRVÉNYT

ÚJ klíma
törvény

AZ ÉLHETŐ JÖVŐÉRT!

CIVIL JOGALKOTÁSI KONCEPCIÓ
ÖSSZEFOGLALÓJA

Nem védi meg gyermekeinket és a jövő nemzedékeit, és nem biztosítja a klímaváltozás elleni fellépéshez szükséges garanciákat, ezért alkotmányellenes a jelenlegi klímátörvény – ezt mondta ki az Alkotmánybíróság, és új szabályozás megalkotására kötelezte az Országgyűlést.

Az elmúlt évek forró nyarai, az aszály, a hirtelen lezúduló esők, a termés körüli bizonytalanság egyre több ember mindennapi tapasztalata. A klímaváltozás már nem távoli ügy: hat a vízre, az élelmiszerre, az egészségünkre, az otthonainkra és a településeinkre.

Ezért fogott össze **180 civil szervezet**, és ezért dolgozott együtt több mint **40 szakértő** egy új **klímátörvény civil jogalkotási koncepcióján**. Egy részletes, több mint 50 oldalas szakmai anyag készült, amely nemcsak célokat fogalmaz meg, hanem konkrét szabályokat és megoldásokat is javasol. Ezt most társadalmi vitára bocsátjuk, majd a véglegesített tervezetet eljuttatjuk az új Országgyűlésnek.

MIÉRT SÜRGŐS?

Magyarország különösen súlyos helyzetben van: a térség gyorsabban melegszik, mint a világ átlaga. Emiatt gyakoribbak és erősebbek a szélsőségek: hosszabb hóhullámok, súlyosabb aszályok, hirtelen árvizek, kiszámíthatatlanabb évszakok.

A **hőség** már nem egyszerűen kellemetlen, de egyre gyakrabban elviselhetetlen. Volt olyan nyári időszak az utóbbi években, amely a mérések kezdete óta az egyik **legsúlyosabb hőség volt**. Egy hazai vizsgálat szerint hőségi napokon egy melegebb évben **17%-kal több haláleset** is előfordulhat, 2015 nyarán 1740 áldozatot szedett a hőség.

Az **aszály** visszatérő valóság. Az elmúlt négy évből háromban az ország területének legalább **70%-át sújtotta aszály**. Ez nemcsak a gazdálkodók gondja: megjelenik az élelmiszerekben, a vidéki megélhetésben és a családok kiadásáiban is.

A **villámárvizek** egyre nagyobb veszélyt jelentenek. Egy-egy heves nyári zivatar után néhány óra alatt elönthet utcákat, házakat és utakat a víz; volt olyan hétvége, amikor a viharkárok összege elérte az 1,5 milliárd forintot, és halálos áldozat is volt.

Ezért kell új klímátörvény: olyan szabályozás, amely előre gondolkodik, védi az embereket, és egyértelművé teszi az állam feladatait.

MITŐL ÚJ EZ AZ ÚJ KLÍMATÖRVÉNY JAVASLAT?

Attól, hogy nem áll meg egyetlen célszámnál. A civil javaslat egy átfogó törvényt vázol fel, amely egyszerre foglalkozik:

- az ország felkészítésével a változó időjárásra,
- a vízgazdálkodás és a tájhasználat egy rendszerben való fejlesztésével,
- az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével,
- a természetes felszínborítottság javításával és a termőföld védelmével,
- a pénzügyi háttérrel,
- a társadalmi részvétellel,
- és a vállalatok számonkérési lehetőségeivel.

A törvény a célok mellett lefekteti azt is, hogy kinek mi a dolga, miből lehet megvalósítani, és hogyan lehet ellenőrizni.

ÚJ
KLÍMA-
TÖRVÉNYT

AZ ÉLHETŐ JÖVŐÉRT!

WWW.UJKLIMATORVENY.HU

VILÁGOS CÉLOK, VILÁGOS FELELŐSSÉG

A javaslat három pillérre épül:

- az ország felkészítésére a klímaváltozás hatásaira,
- az ÜHG kibocsátás csökkentésére és a szénelnyelő- és tároló kapacitások növelésére,
- a természeti rendszerek megőrzésére és helyreállítására.

A klímavédelem nemcsak a kibocsátások csökkentését jelenti, a már elkerülhetetlen következményekre is fel kell készülni. A tervezet a jövő nemzedékek védelmét, a visszalépés tilalmát, az elegendséget, az elővigyázatosságot, a méltányos kompenzációt, a nyilvánosságot és a társadalmi részvételt is a törvény alapjai közé emeli.

FEL KELL KÉSZÍTENI AZ ORSZÁGOT A VÁLTOZÓ ÉGHAJLATRA

Ne csak utólag reagáljunk, hanem előre készüljünk, úgy, hogy természetes és mesterséges környezetünkben növekedjen az ellenállóképesség (klímareziliencia) a káros hatásokkal szemben. A tervezet külön foglalkozik azokkal a területekkel, ahol a klímaváltozás közvetlenül érinti a mindennapokat:

- mezőgazdaság és földhasználat,
- vízgazdálkodás,
- erdőkezelés,
- energiaellátás,
- egészségügy,
- katasztrófavédelem,
- települések.

KISZÁMÍTHATÓ KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉS

A kibocsátáscsökkentési fejezet egyik kulcseleme a karbonköltésvetés. Ez azt jelenti, hogy a hosszú távú célokat időszakokra bontva, számszerűen kell megtervezni. Így pontosan látszik, hogy egy adott időszakban mennyit kell csökkenteni, és ha eltérés van, be kell avatkozni.

A javaslat a 2030-as céloknál a nemzeti energia- és klímatervre épít, miszerint 2030-ig az üvegházhatású gázok kibocsátását 1990-hez képest legalább 50%-kal (nettó 55%-kal) kell csökkenteni, a megújuló energia arányát 30%-ra kell emelni, és a teljes energiafelhasználást 740 PJ alatt kell tartani. Emellett világossá teszi, hogy a célokhoz ágazati lépések kelljenek, többek között a fosszilis energia kivezetése, megújuló bővítése, hálózat- és energiatárolás-fejlesztés, épületfelújítás, tisztább közlekedés, ipari korszerűsítés.

NINCS KLÍMAVÉDELEM TERMÉSZETVÉDELEM NÉLKÜL

A javaslat összekapcsolja a klímavédelmet a táj állapotával, kiemelt figyelemmel a felszínborítottságra. A zöld felszín, legyen az gyeperje, vagy erdő, csökkenti a felszín és ezáltal a légkör hőmérsékletét, így önmagában is klímavédelmi hatású. Nem lehet tehát érdemben szembeállítani a klímaválsággal, ha közben eltűnnek a zöldfelületek, romlik a talaj, és csökken a táj vízmegtartó képessége. A tervezet ezért kimondja, hogy meg kell őrizni az ország biológiai aktív felszíneit, pótolni kell a zöldfelület-veszteséget, és a földhasználatot a vízmegtartás, a termőföldvédelem és a természetvédelmi szempontok szerint kell alakítani. Magyarországon ez kulcskérdés. Ha a tájban nem tartjuk meg a vizet, a hőség és az aszály egyszerre súlyosbodik.

Különösen fontos az erdőkezelés szerepe is. Az erdők egyszerre védenek a hőség ellen, segítik a víz megtartását, befolyásolják a vízkörforgást, óvják a talajt és megkötik a szenet. Ehhez olyan erdőgazdálkodásra van szükség, amely a megváltozó éghajlathoz igazodik.

A PÉNZ IRÁNYA DÖNTI EL, MI VALÓSUL MEG

Sok jó cél azért marad papíron, mert nincs mögötte pénz – vagy mert a pénz rossz irányba megy. A civil javaslat ezért külön fejezetet szán annak, hogyan kell a közpénzeket és fejlesztési forrásokat a klímacélokhoz igazítani.

A tervezet része egy Nemzeti Éghajlatvédelmi Alap, amely kiszámíthatóbb és átláthatóbb pénzügyi háttérrel adhat az épületfelújításnak, a helyi programoknak, a közösségi energiamegoldásoknak és a természet helyreállításának. A felkészülés pénzbe kerül – de a halogató még többé. Ráadásul az éghajlatvédelmi beruházások erősítik a magyar gazdaságot.

A TÖRVÉNY CSAK AKKOR ÉR VALAMIT, HA BE IS TARTJÁK

A javaslat nemcsak célokat és intézkedéseket sorol fel, hanem a számonkérés szabályait is rendezi. A javaslat említést tesz az állami mulasztások jogi következményeiről, a nagy kibocsátók felelősségéről, a civil szervezetek fellépési lehetőségeiről és a jövő nemzedékek érdekeit védő intézményi ellenőrzésről.

A javaslat így nemcsak irányt mutat, hanem jogi kapaszkodót is ad ahhoz, hogy a klímavédelmi vállalások ne tűnjenek el a napi politikában.

MOST LEHET VALÓDI FORDULATOT ELÉRNI

Az új klímátörvény civil koncepciója egy átgondolt válasz arra, amit ma egyre többen tapasztalnak: hogy a klímaváltozás már jelen van a mindennapokban. A javaslat egy rendszerben kezeli a kibocsátáscsökkentést, a vízgazdálkodás és a tájhasználat kérdéseit, a természet védelmét, az egészségünket és a megélhetést.

Most a folyamat során a társadalmi vita következik. Ez valódi lehetőség a párbeszédre, ha sokan megismerik és támogatják ezt a javaslatot, Magyarország végre olyan klímátörvényt kaphat, amely tényleg védi az embereket, a természetet és a jövőt.

Vegyen Ön is részt az új klímátörvény kialakításában!

A civil klímátörvény koncepcióhoz várjuk a javaslatokat és észrevételeket március 30-ig.

A teljes koncepció elérhető és véleményezhető a következő honlapon:

WWW.UJKLIMATORVENY.HU

AZ ÉLHETŐ JÖVŐÉRT!